

Vita S. Heinrici II imperatoris

<https://hdl.handle.net/1874/338927>

0

736 (*Hist.* 18, *antea* 2780*) *Charta.* 8°. 16 ff. *Saec.* XV.

Adelboldus episcopus Traiectensis, Vita S. Heinrichi II imperatoris, fol. 1—13.

Fol. 4: xiiij die iulij. Vita sancti heynrici imperatoris virginei quam scripsit adelboldus traiectensis episcopus ut legitur in speculo historiali. Anno domini Mo primo, cet.

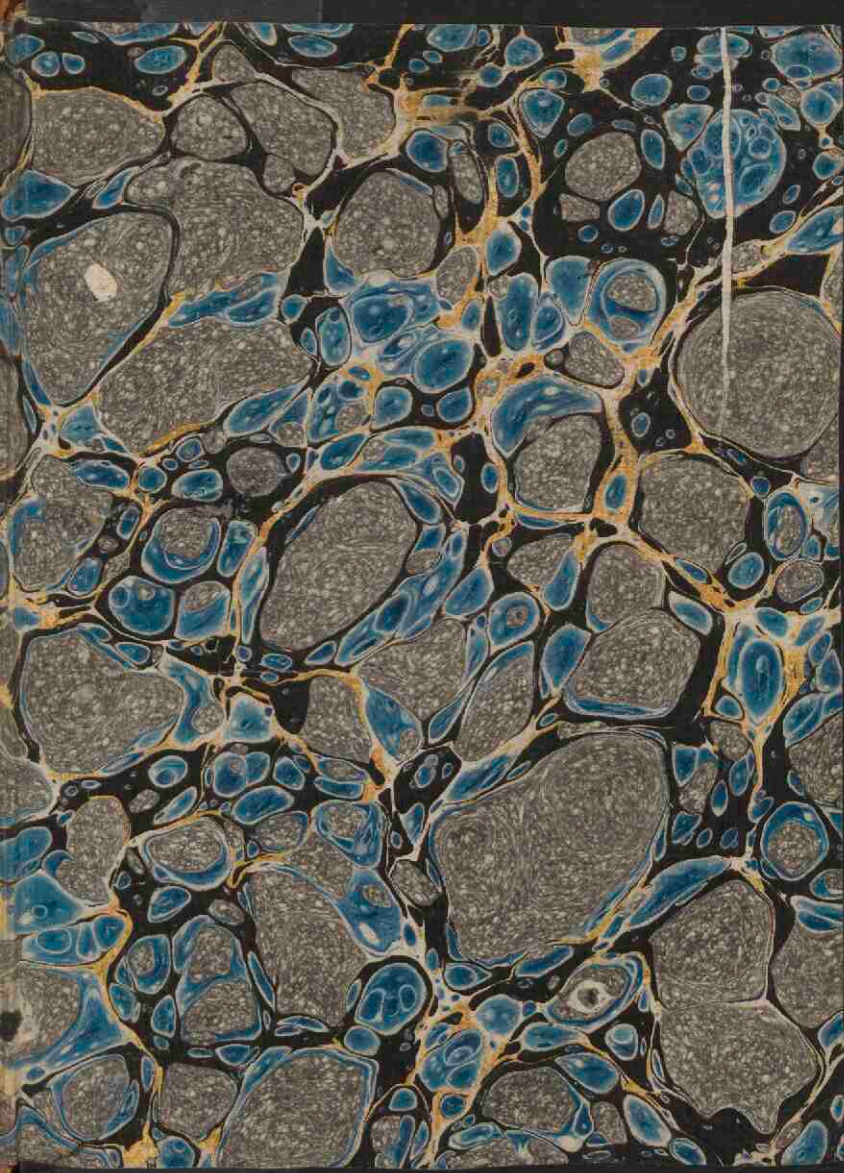
De imperatoribus equivocis hujus nominis Heinrichi, fol. 14—16a.

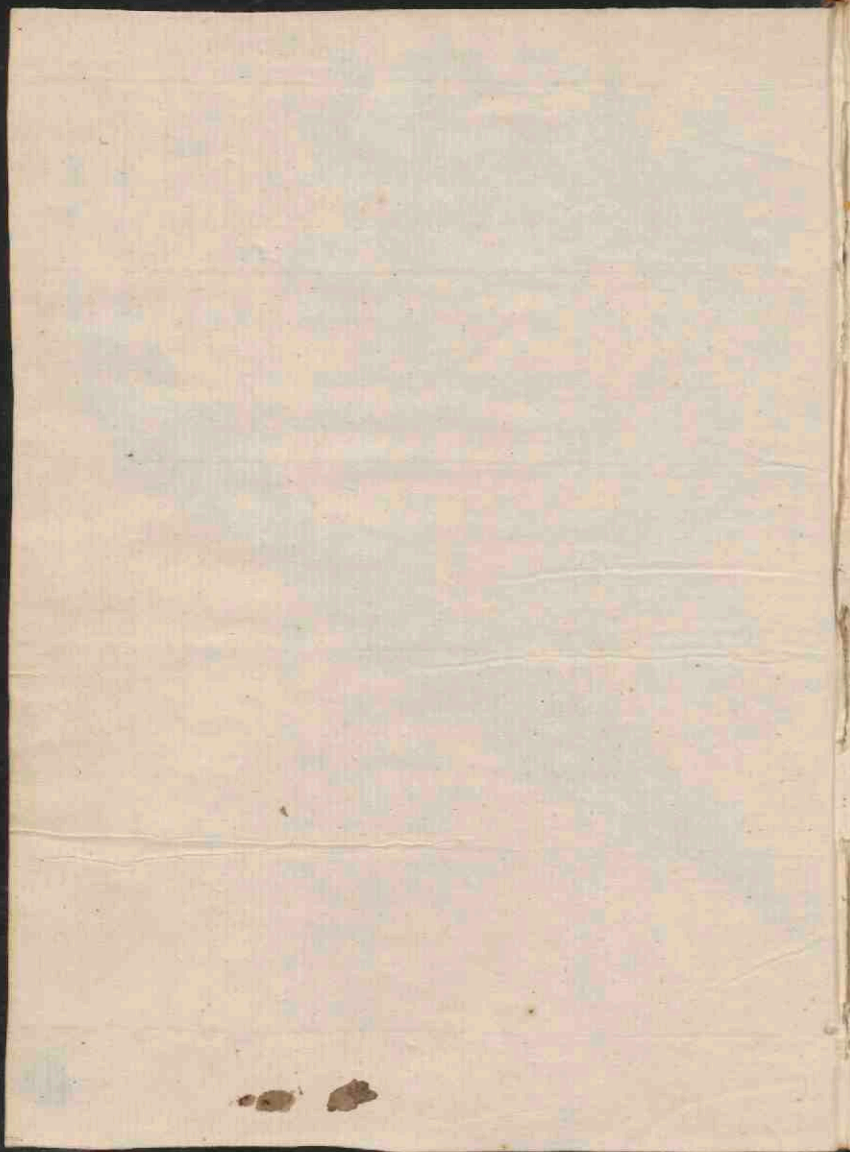
Cf. Potthast p. 737; Moll in *Kerkhist.* Archief, III (1862) p. 480.

Aevum medium.
Scriptores historici.

N°. 18

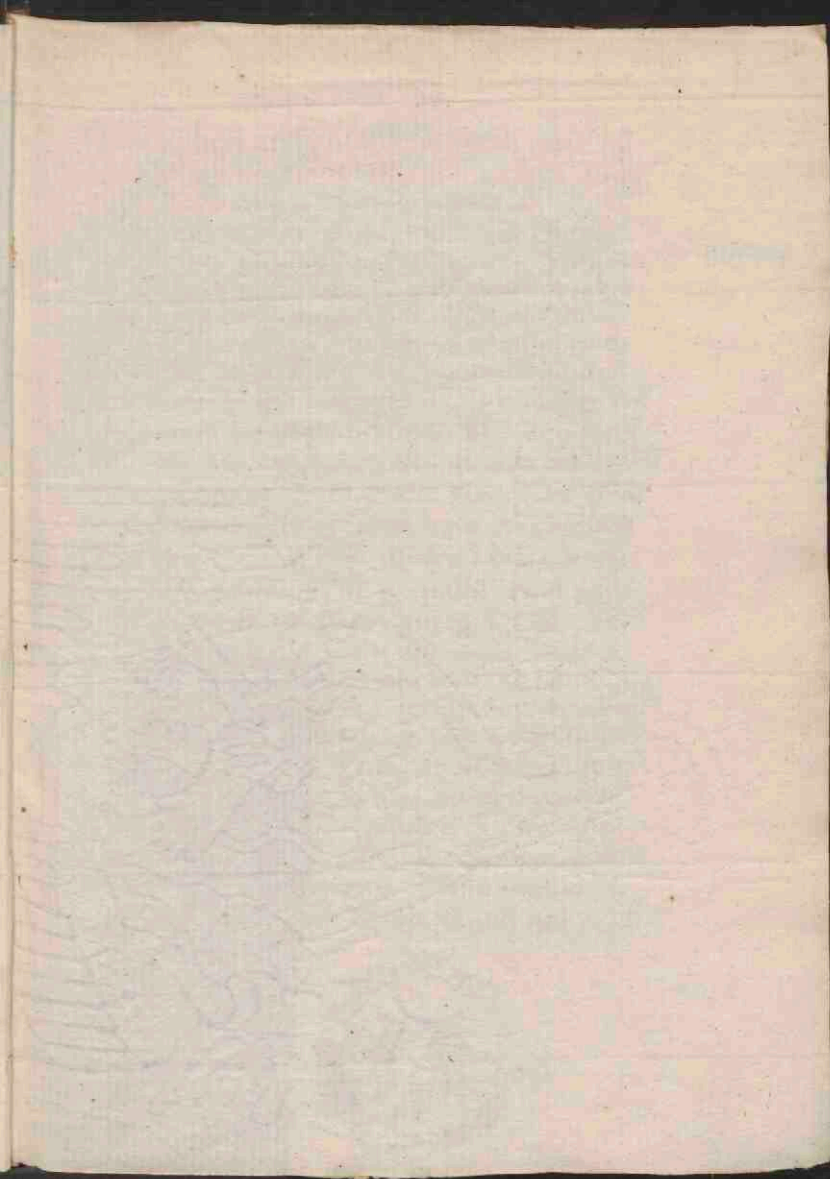
Hs.
5 L 10

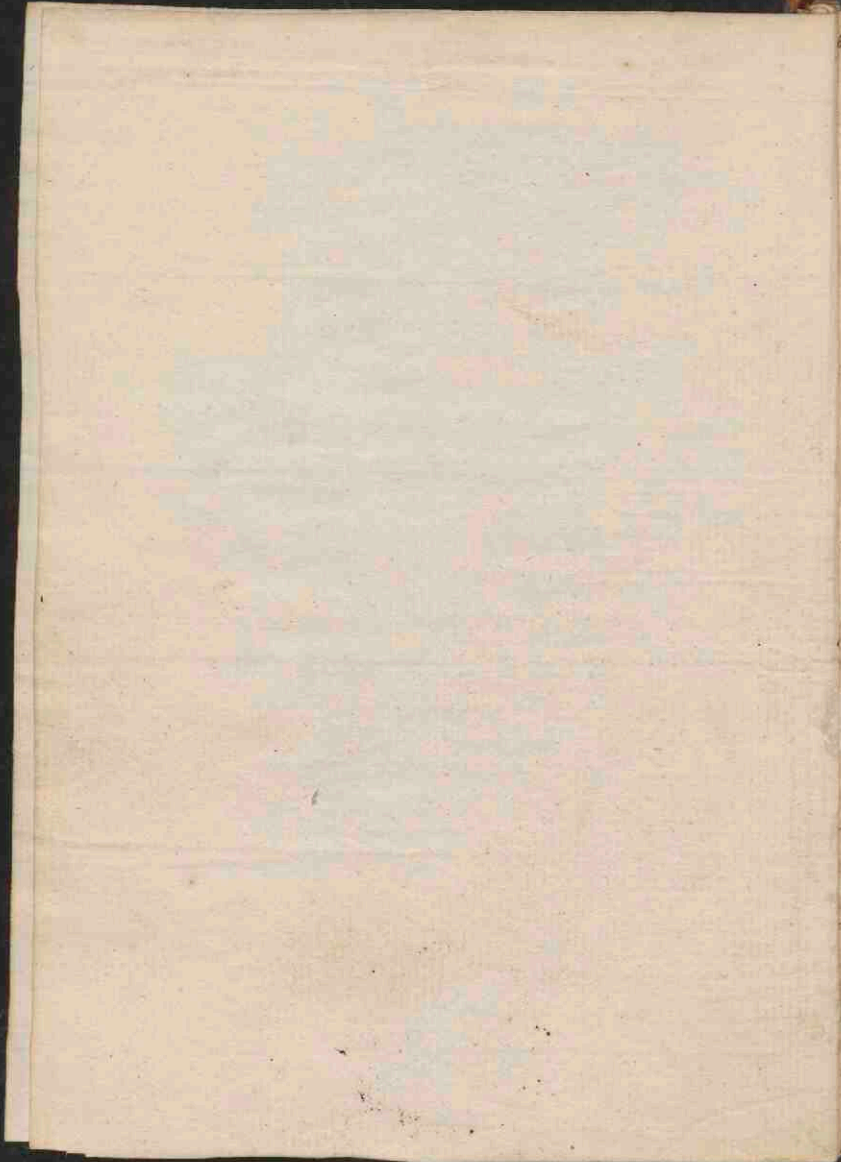

T. 736

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is extremely faint and illegible due to fading and the texture of the paper.

**Vita sci herici patris virginis, qua scrip-
sit adalboldus trivertep epus ut le: i. scripto**

Historia

Anno dñi m.º pmo. ab urbe aut condita. m.º
septingentesimo quinquagesimo. secundo. oratione pñero ro-
me defuncto. vacante regni salo cu de pñcipe subro-
gando tractaret. omni vota nutu diuis ad hericum
inclinat. quippe qui i regno habebat. potissimus.
Fuit namq p idē tempus dux bauaroru hericus
ta bonitate q nobilitate regia conspicuus. et vni-
uersa moru honestate pclarus. Hic uicū sapie-
tiorē dñi ad plerūq secutus est. qz erat omi hūmā-
studii pñcipaliter iuitor. et totū sane fidei et ar-
tu catholicus. Hic g. ~~pari voto~~ ab omnibus
pari voto et cōi assensu asensit. diuina utiqz
disponete cōnecia. ut p tñalis regni fasti-
gia ad culmē celestis rñi pfigeret. Ter-
rena ei bōa omnia sicut usu malo alios a
salute pcedunt. ita alios usu bono ad salute pro-
uehūt. Quicquidū cesaris vel patris dignitate
obtemperanti apparuit rāspōne suis Wolfrangus
i somnis uisione tali. Visu est namq herico q
manes i ecclā sci emmerāij accederet orandi
grā ad bñ Wolfrangi sepulchru i eadē ecclā
siti. Quis ibidē deū sēmg Wolfrangu pabus
intēnis conaret. exorare. subito dicebat. ei
ipe suis astare. et huiusmodi uerbis ipū appel-

3.º patore

lare Intuere diligeret Inas i muro qui est secus tu
muru meu scriptas Erat aut ibi sic videbat sibi
scriptu solimodo: post sex **Quigilas** vo heyracq dux
nepdu rex tractatione diuturna secu reuoluit paucissima
huius visionis scripta In p. 8. arbitrata q post
sex dies esset moriturus: multa dissipauit paupib.
Cu aut sex dieu mis pteriret et nichil i se cor
pulis molestie sentiret. putauit ad sex menses p
time: et eade esse cepit timere **Trasacto** vo et h.
mu. spacio nichil q i se ifirmitatis passus: arbi
traty est huc numeru ad sex anos ptine **Cu**
sex anoru mis iteger ptraisset et septim am
dies reuoluty veisset: nro die cesaris dignitate
p aptica accepit qfirmatione z osecratione. **Tu**
tante senties qualis cet visio sua: grās egit
deo scoqz wolfgango. qui sibi tale dignaty est
reuelare sublimitate **Uncty** i: i regu btissim.
dei famuly: epalis regni no gterus agustys.
p adpiscenda immortalitatis coroa sumo regi cui
seruire regnare est militare disposuit **Cuma**
eteri diligencia i apificaco cultu religionis ad
hibuit: entas ditare possessionibz z miseriis. et
inmeh ornatis auge cepit **Secus** aut epales
hiltensheim vbi a puero onutrity z Inas edoty
fuit. magdeburch. angecma. missena z merse
burch q barbaica imatate adiacetu flauoru
vastate fuerat restaurauit: et ta nris q alijs
epatibz p vniusu regnu i possessionibz z ornati
bz inuabilia coculit **Hiltenshemetibz** vo san

gotehardi diuina edocty reuelatioe p̄fecit. **Q**uid
 aut̄ merseburgesi eadē specialius p̄ alijs ḡtulit.
 futūru cunctati volum̄ ex p̄te notificare. **H**ec etiā
 etiā t̄pe magni ottonis illū m̄p̄ qui ad litū flūne
 sub s̄cō vdalrico ḡfessore vngaros p̄strauit. et r̄ges
 eorū lehu videlicet ⁊ affur ratiſpone morti adiudi
 catos i patibulo suspēdit. assiduis cursib⁹ ⁊ hostili
 vastatione ſclauorū ad nichilū redacta est. **E**t q̄a
 violētis vicariū nationū nō poterat resistē. i pos
 sessiōib⁹ i religioe ⁊ i oib⁹ q̄ ad pontificale dignitate
 p̄tinebat pontus capit̄ defice. **A**rdit aut̄ ut eorū
 t̄pe magdeburgesi eadē ep̄tis viā vniūse carnis
 ingrederet. ⁊ merseburgesi p̄sul̄ p̄ sapiam a dō
 sibi collatā ⁊ p̄ multas virtutes quib⁹ adornat⁹
 erat ob q̄s et ottoni magno ḡtissim⁹ extitit. i
 cathedra magdeburgese p̄dicto r̄ge id efficiēte
 p̄ponet. **F**actū ē aut̄ ut merseburgesi ep̄atus.
 pontus deseruētur et q̄ potiora erat ill⁹ eadē
 i p̄d̄is misterialib⁹ ⁊ ornamentis. i d̄yone mag
 deburgesi eadē t̄nferret. ⁊ et de quibusdā reliq̄is
 possessionū q̄ merseburg remaserat abbatia
 mibi ḡstrueret. **E**t f̄m usq̄ ad t̄p̄ p̄ij cō
 fessoris h̄zici imitatū p̄māsit. **C**ū aut̄ ip̄s
 rex quoratis p̄ncipib⁹ r̄ḡni sui chutcheingeburch
 curiā celebrasset. vniūſ i idip̄m ḡsentitibus
 poloniā ⁊ bohemiā ceterasq̄ ſclauorū adiacē
 tes regiones q̄ fines regni sui vastabat de
 bellare disposuit. **C**ongregato itaq̄ exercitū
 cōtra p̄dictas nationes acie direxit. ⁊ facies
 t̄nsitū p̄ locū qui Walbach d̄. gladiū s̄cī adriam

miris qui p reliquis multo ibi seruabat? tepore
atque. **Q**uo uacatus: ex toto corde suo clamauit
et dixit **J**udica dñe nocentes me expugna ipug-
nantes me: apphede arma et scutu et expurge i
adiutoriu michi. **I**nde pgressus castra metatus e
i capo: et uides locu desolatu et i nichilu redactu
redactu gemuit et ait **B**ene laureti mir xpi si
tuo iteru has barbaras nationes ad quas
pgo. romao ipio z ppiane religioi subiugauero:
huc locu desolatu tuo noi consecratu diuina fauete
gra i pristina dignitat' statu reformabo. **E**t
bo pñapes polonie z bohemie ceterarunq' sla-
uicaru geniu pñates romani ipatore cu ex-
ercitu ad debellandu eos aduere cognouerit:
mirabili multitudie barbaroru colla i bellu
ei obuia pcellerit. **Q**uo regi pio p sperulato-
res suos cito inouit: et sicut i oib' augustijs
suis solebat ad orois arma g'fugit. **I**nuocatoq'
sup se noue dm: bto laurecio z sco georgio et
sco adriano mirib'. se suiq' operatu ptegedu
cu summa deuotione comisit. **E**t cu oes peptioe
corpus z sanguis dm confortati fuissent: ad locu
certaminis uenerunt. **U**bi cu bñs rex uerbis
exhortatozjs ad uirtu' agendu singuloru uos
exisset: uides adu'saroru mirabile multitu
clamauit ad dnm et ait **D**eus qui con-
tatis balla ab uicio. elena brachiū tuū super
geres q' cogitat seruis tuis mala. **D**ilige

eos in virtute tua; et desine eos p[ro]tector meus,
Pone eos ut rota; et sicut stipula ante facie[m] vesti
Hec dices ap[er]ti sunt oculi ei[us] et vidit gloriosos
 m[ir]os georgiu[m] lauretiu[m] et adriam cu[m] angelo pau
 tiete; exercitu[m] suu[m] p[re]cedentes et hostiu[m] cunctos
 ad fuga[m] p[ro]pellentes. Et sicut exercitus senage
 rib[us] ab angelo patiente g[er]it[us] est et perijt; et
 ita et o[mn]is ista barbaroru[m] multitudo p[er] virtute[m] dei
 g[er]ita p[er]iectis armis sine effusione sanguis xpi
 ani fugae p[re]sidu[m] q[ua]siuit. **Q**uo viso rex s[an]c[t]us de
 uatis oculis ac manib[us] in celu[m] b[e]n[e]dixit deo celi et
 ait **B**enedictio te rex celi et terre qui sup[er]bis re
 sistis et h[um]ilib[us] das g[ra]m, q[ui] custodis diligentes
 te. et glorificas es in g[en]tib[us] p[ro] data nobis de
 celo victoria. **V**irtus g[er]o barbaris et q[ui] ad futura[m]
 pace[m] p[ro]desse poterat firmissima pactione stabi
 luit; v[er]o b[er]n[ard]us cu[m] suis in sua redierit cu[m] pace glo
 rificantes et laudantes deu[m] qui saluat p[ro]prios
 in se. **C**u[m]q[ue] xpianissim[us] rex polonia, bohemia
 et morania tributarias fecisset. ab reuocia
 sa lauretj m[ir]is g[er]alcatione et destructione
 merseburg[er] eate cepit pio iuritu[m] m[er]e et pietat[is]
 respice ad nichilum redacta in edificijs in m[er]ita
 lib[er] in s[er]uicib[us] possessionib[us] in carastis o[mn]ib[us]
 in p[er]stima gradu[m] pontificalis dignitatis; sic
 deo et s[an]c[t]o lauretjo vouerat studuit restaurare
Flet prius ab opib[us] m[er]e destitit quoad usq[ue]
 ea ad antiquu[m] statu[m] dignitatis et p[er]stima ho[mo]re

religionis ex integro pducet **D**ominus episcopus
baberibergense ex integro T suo comate fudavit
terminis videlicet ^{ab} adiacentibus episcopus legitime
comatio comutatis **E**unde vero episcopus principibus
apostolorum petro et paulo et paucissimo nri
georgio abbatulatu speciali iure scilicet romane
ecclie contradidit: ut et pime sedi debitum diuinitus
ipedit hore. et sua plantatione tato patrocinio
firmius omninret. **I**n meridiana qz pte cui
tatis mosteriu i hore sci stephani pthomris
sub ordie canoico gstrues: altera vero hoc est
aquilonari aliud mosteriu sub monachali
regula i hore sci mychaeis archageli sciz bn
dicti abbatis constituas. sibi successi ciuitati sup
petra aptice firmitatis fudate muro qz et pro
pugnaculis meritoru sci georgij ceteroruz scoru
munitate ac epornate cot' icetuos vicioru iacty
turri fortitudis i stephano et cot' refrigera
tes flatu illu qui i aquilone vn malu omne
paderur sede pone' disposuit. refugiu certu in
angelico pparauit pfidio: ut a dextris et a
sinistris iusticie armis vallate i nullo suffi
ciat ifidiator pualere **R**egis aut frater erat
buzno augustensis sedis epus: qui felicibus
frus actibus iudicis. multas ei aduersitatu in
urias i qtu potuit iferebat **E**t ubi p se
no poterat iferebus se adungebat: vel

alios ad inferendas exhortando. stimulos eius
 prave imitationis subigebat. Cui frater non
 solum talione non reddidit. verum fraterna in-
 structus dolore omnia dissimulando et patienter sus-
 tinendo illum in bono vince satagebat. **Quarta**
 eius munificencia quae erga deum liberalitas ex-
 titerit. tam in illa babeburgensi curia quam in alijs quae
 pluribus locis manifestis declarat. iudicis.
Solu quippe deum sibi elegit heredem. quatenus et ipse
 in gloriae eterne hereditatis eum assidue dignetur.
Liberos etiam secundum carnem nec habebat nec expect-
 abat. quoniam ea quam pro coniuge habere videbatur
 chunigundi nunquam cognovisse sed quae sororem dilexisse
 certissime comprobatum est. **Qualiter** autem motus
 ad coelum disputatione preterendum non est. ut et casti-
 monie erudiam. exemplis. et diviorum secretorum ad-
 miratione moneam. intelligetes quodmodum dilige-
 tibus deum omnia cooperantur in bonum. **Tantis** namque ac-
 talibus bonis temptatio deesse non potuit. **Invidiosus**
 ei bonorum omnium diabolus ubi thorum immaculatum
 sauciare non potuit. zelotypie huiusmodi fedare
 cogitavit. et eius saltem famam ledere cui voluit
 corruptionis ifuge non potuit. **Facta** est autem auctore
 diabolo suspecta criminis quae non noverat macula.
 quae **qui** crudelis est qui famam negligit. expun-
 gationis gratia ad vomeres cadentes illum sibi
 iudicium elegit quod pro duricia hominum institutum esse

cognoscat. **C**ūq; dilectā deo cunctūq; ad illud
iudiciū velut ovis ad occisionē ducitur. genuit
et ait **D**ñe deus creator celi et terre qui p̄bas
renes et corda iudica iudiciū meū et eripe me.
te et teste ⁊ iudice hodie moro. q; nec hūc p̄ntē
herzicu vel alterū quēq; virū carnali comertio
nūq; cognoui. **H**oc dicto stupetib; ac flatib;
vniuers; qui aderūt. vomeres cadentes nudo
vestigio calcavit. et sine adustionis molestia
secura p̄trāsūt. **I**ta deus op̄s vituli caste di
leuōis seruauit. inoccia approbavit. itegritati q;
custodia hūilitatis adhibuit. **I**nt̄ hec beatissim;
p̄ncipis gl̄a magis ac magis p̄ficiat. et gra
dei erat cū p̄o **N**on delinuit clipeus ei⁹ ⁊ bello
et hasta ei⁹ nō est auersa **A**pulea a gr̄is
diu possessa romano ip̄o recuperat. et eide
p̄uicē hūmāle dūcē p̄fecit **Q**ui postea
in babeburgesi loco mortuus est. et i capitulo
maioris monasterij sepultus requiescit dñō
Benedictam mōsteriū herzicus q̄didit. ⁊ om̄i or
natō deore locupletauit **C**ūq; ciuitates apu
lee p̄trāsisset et que ad utilitatē ⁊ ad honorē
regni p̄tinebat i eis prudētissime disposuiss;
cepit infirmitate calculi laborare **C**ui⁹ morbi
molestia vir suis tāta p̄na sustinuit ut pas
siones carnis ad custodia hūilitat; a deo sibi
collatas eē asserēt. et flagella correptionis
certissimi signū dilectōis eē affirmaret. **F**o

mēta tñ curationū fecit sibi adhiberi: sed
 nulla medicorū subtilitate ad integrū potuit
 liberari. Inguēscēte autē dolore ascendit montē
 cassinū. petens ut p̄ intercessione b̄ti b̄ndicti
 et sc̄e scolastice, sanitatis ei a deo p̄staretur
 remediū. **V**idens autē ad locū ubi sc̄orū reli-
 quie fuerat recōdite: effudit aīam suā ī con-
 sp̄ectu altissimū: et p̄ sc̄orū suffragia b̄ndicti
 videlicet ⁊ scolastice p̄reab⁹ ⁊ lacrimis postu-
 lauit a deo salute corp̄is ⁊ aīe sibi p̄stari: ipse
 tuq; ē qđ p̄ p̄pham d̄: **E**xquisiui dñm ⁊ exaudi-
 uit me et ex oib⁹ tribulatiōib⁹ meis eripuit me
Nā perijt et exauditi⁹ est: pulsauit p̄secrat⁹
 ad ostiū misericordie potēcie at̄ p̄missus est.
Interea rex cepit cogitare qđ de translatione sc̄i
 b̄ndicti audierat. et qđ reliquie ei⁹ dicebantur
 furti sublata: p̄deo vñ sc̄is de corp̄ali ei⁹ p̄nc̄ia
 dubitabat. **C**ōpleta itaq; orōe hō dei ad hospitiū
 se otulit: et lassatus ac debilitatus ī leuulo se re-
 cepit: ī quo dormies vidit sc̄m b̄ndictū sibi as-
 sistē: et ferrū sectoriū ad medicinales sectiones
 aptatū manu tenere. **Q**ui dixit ei: **Q**uia spe-
 rasti ī deo ⁊ ī sc̄is suis: ecce missus su a deo. ut
 p̄ meā medicinā ab ifirmitate tua libereris.
Ecce ego cui⁹ ossa furti sublata esse putabas p̄
 p̄nc̄ia meā tibi exhibeo: et ī argumētū veritat⁹
 p̄ssiones tuas curabo. **H**ec dices p̄te illam
 ubi calcul⁹ herēbat medicinali ferro qđ tenebat

aperuit: cuiusq; mollior calculo hiatu vulneris
subita sanatione reintegravit. calculuq; que tu
lerat i manu regis dormientis reposuit. Quo
facto pmississim⁹ ipator euigilavit. et pbratas
seru q' circa ipm p' gressore ppi gesta fuerat
vicesq; calculu que manu tenebat vocavit sa
celites suos qui regio more se sibi assistebat.
duxitq; ad eos. Pontifices regnis nri p'ri
pes vocate ad me vt cognoscant et vident
mirabilia dei: q' ineffabilis nra et tenarra
bilis poteria fecerunt i me. At illi mandata
regis celeri cursu pferetes ad p'ncipes: p'
duxerunt eos ad regem. Quos rex salutans
resalutatatusq; ab eis sic allocutus e. **F**res et
comilitones mei magnificate dnm mecu et
exaltem⁹ nom ei⁹ in d'ipm: qz npe e magn⁹
dñs e laudabit nimis et magnitudinis ei⁹
no est finis: npe p'cutit et medet: flagellat
p'nozes. e p'ccetib⁹ miseret: **H**ur humiliat et
hur exaltat qz calyx i manu dñi vni mori
plens mixto. **E**n ego q' heri mortu p'xim⁹ fui
p' manū dei hodie vobis appareo sanus: et
aculeū mortis que heri gestavi iclusū corpori
meo hodie oculis vris visibilu⁹ ostendo. **H**er
dices ostendit calculū que manu tenebat:
et ostendes cratruē vulneris. oia que p' s'm
bndictū circa ipm gesta erāt cūct⁹ audietib⁹

ex ordine referebat. **U**t illi audientes et videtes mi-
 rabilia dei. plusquam credi potest admirati sunt. et benedic-
 tes deo **S**ingulis in laudem eius acclamantes de incoluntate
 regis gauisi sunt. **R**ursumque rex ad eos **Q**uas istas
 gratias actioes aut que munera tatis beneficiis indigna
 medico meo benedicto possunt reperere? **U**t illi
 oes indicauerunt eum regia munificens dignum esse.
Rex ergo ex consilio principum suorum iusticia munera
 in pedibus in auro in argenteo in ornamentis plurimis
 caris sancti benedicti contulit. et valesarios fratribus qui
 eadem caritate presidebat. a cassino monte hilaris et
 sanus recessit. **A**b eo autem tempore quada specialis
 veneratione et dilectione sancto benedicto et omnibus monas-
 tice religionis cultoribus studuit deservire. et
 in aplicandis et protegendis rebus ecclesiasticis be-
 nignus et deuotus presertim existere. **H**ec in cassino monte
 scripta inueniuntur. ut et moderna magnalia
 dei in memoria habeant. et apud posteros per anti-
 quitate temporis in oblivione non veniant. **I**nde
 iter faciens roma peruenit. ubi a benedicto ipsa
 benigne et honorifice susceptus. gratias miserationes
 et beneficia per sanctum benedictum ei dominus contulit idcirco.
Benedictus vero ipsa gratias egit deo pro omnibus beneficiis
 suis. et pro salute regis et totius populi catholici
 obtulit sacrificium laudis. **E**odem tempore sicut super-
 dictum est rex sanctus babelburgense fridum cum omnibus
 principibus suis bene patre tradidit. et apostolice
 presulatus extitit et se defendendum gmedauit.

et i comēzatione hui9 pactonis singulis annis abbu
abdulatoze cū falens romano p̄fili dari q̄stituit 7
Hoc q̄ hūilitate 2 deuotione apud dnm̄ p̄p̄a obtinuit
ut ad alimūna accēdēt. 2 babeburgēsi fidi nouel
lā p̄latationē uisitare. Nā i p̄ximo ap̄ili alimū
ma intrauit. tūq̄ q̄ ciuitatib9 illi9 rēgionis pagant
tpe quo cōdixerat babeburgēse locū adire dispo
sūt. **V**erit ḡ quita feria maioris ebdomade hora
septa p̄p̄a sac̄s p̄otificali9 uestimēas idutus
sicut iā ad pagēda misteria dei ac solepne illius
diei officiu p̄cessur9 erat. et suscipit9 gloriose f̄ie
ab ip̄atore atq̄ vniū9 q̄ aderat p̄ncipib9 oib9
ctero 2 p̄p̄to testabili exultationis tripudio. **E**t
aut i aduētū tā ip̄olū tāq̄ ep̄opati hospitū deo m̄o
rotunda decorat9 laudatio exhibētur. p̄uidentissim9
regū q̄tuoz i oratorū e9 choros p̄fallentū dēret
ordinauit. **P**rimū i vltimozs flūs r̄p̄a. alii i cete
riori. tertiu an portā ciuitat9 q̄rtū i atro etū.
Vbi p̄m9 om̄ m̄e rex data manu p̄p̄a domū dnm̄
introducēs. dūis hic inde v̄p̄m̄is r̄m̄ozza suau
tate resonatib9 i ep̄ali cathedra locauit. **D**eū
debitū hui9 diei factissime officiu cū duodecim ep̄is
copatorib9 ap̄ticus p̄otifex sibi 2 aliozū dierū
sequētū sumā deuotione celebrauit. i sc̄a autē
d̄nica pasche cū i matutinali officio aquileḡesis
patriarcha locēm p̄mā. archiep̄s aut rauenas
f̄d̄m̄. ip̄e q̄ ap̄ticus recitaret tāiā. olem̄9 orna
tu 2 elegancia p̄cessiois solepna ageret. vcluti
ḡderuit ap̄lica dignitate. ip̄rale9 magnificētā

i sua solemnitate solemnitatu: qe no iudicet ta
 religiosa mus q i regionib9 misitata celebri
 tate merito i noticia omi habebaturges erit fi
 horu ppetuo hri z meoziale e) m festin no de
 hingu. **Et** aut ad superiora redeam9 un pau
 lisper digressi sum9 postq9 vir suus rome posu9
 oia q petebat a dno p9 petrauit: qfirmatus
 aptica bndic9e Alpes appenninas transsedidit. et
 dimisso exercitu i tra sua. clumiatu eo q multa
 de religione z statu loci illius audierat. orois
 causa cu paucis familiarib9 suis prexit. **Ubi**
 cu pluvia signa religionis z scitatis vidisset.
 sa sps igne succensus coronā aureā pprofissimis
 gemis adornatā. ad missā q de cathedra sca
 petri celebrabat9 obtulit. **Et** finicata mōchozū
 suscipies cu maxima hūilitate et contritione cordis
 orois9 eozū se gmedauit: et i suplemētū nāianū
 reuē i alfacia optima pdia eūe congregationi
 tradidit. **Inde** iter facies p leodiū z treueri.
 trāsitu fecit. et cōgregationes ubi deo famula9
 plurimis largitiob9 et pdijs ditauit. **Et** mirū
 q hō dei qui circa cāstros briliates tanto
 studio et circa salute aie sue flagrabat. i nullo
 puctu rēni negligebat: qzimo sine effusione
 sanguis pietate z sapia timōs rēni sui dilata
 uit. et ipuale dignitate grā z hōre aplicauit
 et ornauit. **Bohemia** vicit z subiugauit: bur
 gundia m deditionē recepit. panonia q9 fides

catholice ⁊ romano ipso adunavit. Victor aut
aliarū nationū aptus fuit ungarorū. Cū ei
oēs adhuc infideles cent. heyrus mator ad fidei
catholice confessione illos attraxit. Qd' ut facili⁹
fieret. sorore suā gisela stephano regi eorū
matrimonio copulavit scdm ap̄tm dicte. sc̄ifi
cat⁹. vir infidelis p̄ mulierē fidē. ⁊ sc̄ificat⁹ mu
lier infidelis p̄ virū fidē. Stephano itaq; r̄ge
baptisato vniuersa p̄nomia verbū vite suscepit.
et mira rerū nouitate p̄ reges aptos sc̄e catho
lice ecclie incorporata est. Qd' q̄ p̄dara tanti ap̄tatis
societas quā colenda et veneranda vtriusq; satis
p̄ quos tot saluati ⁊ sc̄ificati sūt. Prefatus
aut rex ungarorū religios⁹ deoz; deuot⁹. postea
executione bonū op̄m p̄misi. qd' diuina pietas
post mortē ei⁹ euidentib⁹ indicijs ad sepultura
eius. factis signozū miraculis ~~etiam~~ demitauit
Burgundiorū q̄ nō humana sed diuina fuit vir
toria. qui cū armis ⁊ omnib⁹ belli copijs essent
instructi viri ad bella doctissimi. armis positis
nō hominū metu sed dei nutu regentes ea que
pacis sūt dextris dederūt. Quodmodū ei
ad declaranda b̄i martini confessionis merita
dn̄s pacificū belli dedit gratiā; ita et nūc ser
ui sui meritis q̄similē v̄tutē dignat⁹ ē onde
Simile iḡ illi fecit glorie sc̄ozū; et mo
p̄ses p̄cib⁹ magis q̄ armis triūphauit.
ita gloriofissim⁹ p̄nceps p̄ arma iusticie
oīa bella feliciter q̄sumauit. ac nūc fu

nestā et metuedā victoriā se habuit **De**
 niq̄ gsumat̄ glōsissime hui⁹ vite laboribus
 postq̄ bone opinionis odorē longe lateq̄ re
 colere fecerat. locūq̄ sibi dilm̄ cū certis mōs
 terijs ditado ⁊ ornado ⁊ excolendo ad p̄f̄m
 adueperat: ad p̄cipiēda imarcessibile coronā
 ab angustulo carnis a dño euocato ⁊ **Cui**
 cū cernēt̄ imine⁹ mortis diē: citatis ad se p̄n
 tib⁹ ⁊ cognatis btissime patricis humigūdis
 nōnullis q̄ regni p̄morib⁹. ī manu eā ap̄p̄e
 sam gmedauit illis hui⁹smodi vobis memoriā
 dignis **H**ac ecce m̄ a vobis ī vna p̄ p̄m
 cōsignata: n̄i p̄p̄o dño n̄ro ⁊ vobis resigno
 v̄gine v̄zam **I**n ei⁹ v̄o trāsitū trā plorate
 celū exultauit: sic dñs p̄ suā m̄iam reuolare
 dignato ⁊ **S**ub ip̄a et̄on hora ex̄to illius:
 cūda seruo dei ī solitudiē gmorati diabol⁹
 sub humana specie tradit⁹ apparuisse. **C**uē
 v̄r dei p̄ sp̄rituū discretione p̄m̄ agnouit:
 et ait **Q**uo vadis? **C**ui ⁊ ille. **A**d exeq̄as
 m̄q̄t p̄ncipis p̄go. **A**t ille r̄ndit. **V**ade cōple
 negotiū tuū ī quātū tibi a dño p̄mittitur:
 verūp̄m̄ gsumato officio tuo adiuuato p̄ deū
 v̄m̄ ad me reuertere. ut p̄ te rei sp̄itū cog
 nostā. **P**ost modicū reuersus corā seruo dei
 gemebūdis astatū dicit: heu heu delusi sum⁹
 tuam laborauim⁹ q̄neriā ab āgelis dei gfusi

discessim? Assistentibus ei hic et in nobis et spiritibus
angelis merum aie iuste i stratem appensa sut. et
facilius patrum deprimentibus ia pene p[er] ma p[ro]p[ri]a
dormuerat. Tunc subito adu[er]sus quida[m] sup[er]ueniens.
cathino aureo ceptre p[ro]p[ri]a lancea oneravit. mirand[um]
i modu[m] p[ro]p[ri]a n[ost]re alic[ui]s p[ro]moverunt. ut et n[on] cathino
ad terra[m] collapsio. ruina signu[m] collisionis p[ro]p[ri]a
Itaq[ue] victores angeli anim[us] nobis erepta gaudetes
in suu[m] co[n]sortiu[m] abduxerunt. Per vo[rum] ta[m] essi co[m]p[ar]at[um]
gesta referat[ur]. n[ost]ra e[st] in ut virtute sp[irit]uali q[ui]s
intelligat[ur]. Res eto[m] sp[irit]uales p[er] co[m]p[ar]ales exp[er]imim[us]
ymagines. cui[us] aliud foris agit[ur] aut dicit[ur]. aliud
intus geri significat[ur]. **Ememorati** et sepe rememorad[um]
de famul[is] calice aureu[m] i ho[ra]e dei et g[ra]mora^o s[an]c[t]i
laurencij m[er]itis e[st]e m[er]seburgensi g[ra]ulerat. cui[us] p[ro]p[ri]a
cali paromno co[ra] d[omi]ni adu[er]sus et i p[ro]p[ri]a sui ep[iscop]i ho[ra]
credit[ur] liberat[ur]. **Di** vo[rum] ven[er]atione et admiratione dig
nu[m] e[st]e p[ro]p[ri]a i eade[m] ho[ra]e cali[ce] tenta custodia
clausus habebat[ur]. i n[ost]ra min[us] p[ro]p[ri]a collisio[n]is mate
riale signu[m] excepit. **De** eode[m] q[ui] calice quid reli
gioso[rum] v[er]o[rum] relatione i veritate audierim[us] su
m[er]o[rum] meo[rum] it[er]nare ope[ra]u[m] duxim[us]. **Qu** a
p[ro]p[ri]a x[rist]i g[ra]fessor ho[ra]u[m] p[ro]p[ri]a disponendis regni
negociis marsipolim veisset. am[er]it ut quada[m] die
ad altare s[an]c[t]i laurencij missa antea[m] audiret.
Qua co[m]pleta sicut s[an]c[t]i face[re] g[ra]fueuerat ablutione
calic[is] sume voluit. sed interueniente magno nego
cio regni ad vir[um] s[an]c[t]u[m] p[ro]p[ri]a tunc t[em]p[or]e fieri no[n]
potuit. **Doc**ito itaq[ue] custode e[st]e rogauit eu[m] ut

1
calice cu ablutione mudo loco reponeret et cu omni
diligencia seruaret. quoadusq; ipse ~~esset exoptato~~
exoptato aptu tepus & locu ad sumeda illa m
ueniret. **Exeretib;** aut caus & plagis tota die
illa vir bñs nō se poterit expedire. postera vero
die post matutias cu paucis secretarijs suis dan
culo mōsteriu introiuit. et diuinus fletus genibus
& p̄fuis lacrimis deu exorauit. **Acersitq;** custode
calice cu ablutione sibi offerri precepit. Cūq; allata
et discoaptus fuisset inuenit ablutione illa i forma
veri sanguis trasmutata. **Ad** fcm mirabile mox
vnius qui aderat innotuit. et mic et **la** i laudem
dei et gloria gressoris sui ois erlia successorib; suis
enarrabit. **Difate** g^o diuites hui; sibi face vobis
amicos de mamona iustat. vt cu defecerit. ipsi
vos recipiant i etna tabernacula. **Hui;** g^o glo
sissimi p̄ncipis ac bñssimi p̄ris p̄omia lingua
carnis retice nō queit i tau; trasnu angelis
trūphatib; celu exultauit. **Defuncto** itaq; dei
famulo henrico aho r̄gni sui xxxij vite quinquā
gesimo iudo iij dō xpi corp; ei; i eta b̄ozu
aptozu petri et pauli babeberg; horifice se
pultu est. ac postmodu mult; miraculozu vir
tutib; a dno glorificatu est. **de elioe corardi et de miracul**

Anno dñice icartiois q; xpb. ab vbe gdrā
m; septingentesio. **Ab** conradus ex r̄gni p̄ncipib;
vni; sed r̄gno antea p̄ rebellione aduersus
p̄ncipib; p̄ ei; elioe dissidetib;. arbore magu
tmo archiepo & ebeharo babeburgesi p̄fule

sci henrici

sibi fauere) octogesimo quinto loco ab augusto regni
suscepit et ante eum regnauit **E**ublimatus autem in regni
sede consilio brunonis epi augustensis frater henrici
imperatoris qui ut supra dicitur e felix eius actibus iudice-
bat babeburgense episcopatu meditabatur destituit: quia
ad bruno ~~patri~~ episcopus promisit regime gisela omnia predicta
hereditario iure ad se pertinet filio eius henrico contra-
de. **L**ocus in 2 tps quieti statuit: ut hec res ad
certum perducatur. **F**locte vero quae die precesserat eublandus
episcopus ad rectorum predicti brunonis clam accessit: locos eius
resides multa super hac re monendo obsecrans meo-
ria frater ioculando amma cum eodem sollicitus egit
Cui ubi iam multa noctis hura tractata recesserat
et eum per audit ~~for~~ sollicitatu sopor oppresserat
visus est ei frater suus imperator henricus loco suo astare
facieque sua barba ex una parte depulata turpata
obiectare **C**ui super hac re stupido et admiranti
ac quasi tam teneros ausus in eum presumet interroganti
tu autem hec fecisti quae me et sanctos dei quos rebus michi
a deo concessis totam despoliare disposuisti **C**ave iam
ultra super hac temeritate ne icta luas magna in
felicitate **A**d hec ille exprefatus ac de visione non
parum perterritus inebrosus quae horrore ac tremore non
leniter est attractus **V**ane autem factum cum diu ex-
pectatus ad conuictu perceri non uideret: regina pro
filio sollicita nuquam nisi obnixie rogauit: ut ad-
ueniens promissa perficeret **I**lle uero affirmabat se tam
infirmum quatuor ut nec de lecto surge nec perire
posset quousque moueretur **C**uius rogare: ut se in lecto ad
conuictu deportari pateret: quo uel sic promissio

pfectur: omo abducat. scq: i deu z i scis eius
 peccasse libera tunc voce petamant. Sic itaq:
 diua pietas p meita famuli sui heyrici ne spe qua
 in se posuit fraudaret: dia illis prave gpmationis ma
 chinata repressit. idq: qd' ab eo bn ceptu e gfirmo
 se opm ad melioza puerit. Sed ia nunc ad miracula
 que post felice illis transitu dno ad declaranda mei
 toru illis insignia circa glosi corpis ei sepultura
 opatz e veiam: pauca ex hns ad posteroru no
 ticia tnsferetes q aut veraci z idubitata maloru
 relatione ad nos delata sut. aut ipi modernis tpi
 bus gesta pbauim' et vidim'. **Q**uier qda gtracta
 in ipa manebat ciuitate aico iurata vt ad gradi
 endu nullaten' erigi posset: sed reptaret pari'
 q pedib' abularet. **H**uc orob' freq' iuubenti
 diuinit' inspiratu est ut ad meozia bti heyrici ac
 cedet: atq: opotet' dei mam obmipus iplozaret
Audit aut ut dies amintari' bti heyrici congrua
 venatioe celebrari debet. **P**las q' more solito ad
 etiam gfluete et clero vighas vesperinas celebra
 mulier q' illa iurata z conuicta aduenit: et plena
 fide ac deuotione usq: ad locu sepulchri accessit dices
 cu ipha. data mea dno redda i gpmi ois ppli ei'
Ibi q' pnoctas i oroe vniu'su qd' habet id est
 cor genu' z hiltatu dno obtulit z i fide xpi lacri
 mis rigauit pedes ei' et capillis capitis sui
 tergebat z ungeto ungebat. **E**t qm multu valet
 depca: iusti assidua: cu indefessa vsq: ad die tabb'
 sacrificijs insistet circa hora diei tertia int' ipsa
 missaru solebna du i feda missa alta canitur
 laus dei i homib' no opis effectu adimpletur.

Suluta ei cernitib9 curis qui aderat: mulier q̄ in
extasi facta est. **U**t deinde sensim nervi qui diri
guentur dissolui & omnia corpus membra ḡrepatia
ceperunt extendi: ac sero die suo tota iornati cor
pis diffinitas in sua naturale pulchritudine
reformata est: ut mulier erca & vsu abulandi
et reliq̄ mebrozū officia cū oi integritate recipet
Id aut certissima fide cognitū est refertibus
fr̄ib9 boni testomj qui p̄ntes huic miraculo se int̄
fuisse et vidisse testati sūt. **A**eq̄ hor negligēdi
aut silentio p̄tereudi videt̄ q̄ antiquitas tradidit
et veridica relatione multozū memorie comēdauit
Quidā ediuus T ordine laico ad custodia ecclēsie
deputat9 furris cepit assuesce: et i ip̄a curā neq̄
poterat clamulo detrustabat. **S**ed q̄admodu
bonis dei male v̄toto mali ip̄a boa dei q̄tu in
se est quodamo quertut ymo puertut i malū:
ita ecōtrario sum9 artifex malis malozū q̄nq̄
et i bonū quertut ip̄ozū. **U**t ei ad p̄positū re
deam9 ille p̄duct9 ad ecclēstice custodie deputat9
cū iā molita v̄totozū q̄suetudie ip̄am q̄suetu
dine p̄candi iā sibi q̄ lege fecisset m̄ordit a dno
v̄sitat9 atq̄ corrept9 est iuxta illud: si iusticias
meas p̄phauerit & m̄adata mea nō custodi
erit v̄sitat9 i v̄ga iiquitates eozū & i verbei
bus p̄ca eozū. **F**locte i: quada dū i ip̄a curā
sopni capet: seruus dei hezic9 aspectu ter
ribilis illi apparuit: qui et aspe: tuert9 in
cū dixit. **E**xpe: decepit te et ḡcupiscentiā

subvertit cor tuum **Quare hoc & hoc fecisti?**
 Quid quod re iniqua operatus es **Hoc** dicto illi
 de seratu suo peraxit et multis verberibus resu
 cruetatū dereliquit **Hec** quidem sapientias protulit.
 Et operofactis signa plagarū euidētia demō
 stravit & verba verberū argumētis approbavit
Taliter ab imani precipicio retracto. idē ipse.
 postmodū in suo misterio usq; ad p̄fectiore etate
 in eā p̄nāsit. & in ei⁹ correctione multi correcti
 sūt glificātes deū qui p̄ seruii sūnt in celi
 coroatū talia operat⁹ in terris **de quoda ifirmo**

¶ Quada vō vice icerto casu accidit quidam
 ut dissociat⁹ ab iūte naturalib⁹ instrumentis mā
 dibula loco suo dimota & oris impediret officiu
 & nālē hūani decoris p̄positione deformaret
 Dolens et accedebat molestia. quā p̄pendere i
 alio comode valebim⁹ si ad n̄ri corpis ifirmi
 tē aīo recurrām⁹ **Talib⁹** circumiectis igmodis
 clamauit ad dnm. & diuic pietat⁹ obnixius in
 plorauit auxilium **Et** q̄ opa dei manifestetur
 in illo mult⁹ assistētib⁹ & vidētib⁹ ad tuba b̄n
 hērici accessit & capite sup̄posito tā diu p̄ob⁹
 instat. quousq; p̄ meūta seruii dei s̄a hōriet
 fuitate quā desuerabat accepit **Quid** em.
¶ Nam ei est ut qui dno vniūse creature obe
 diat. illis creatura aīo certis legib⁹ ratiois
 p̄ omnipotentis dei virtute obediat. **¶** Itē alio
 tpe ḡtūisse in veritate audiuim⁹ ut quida

a palati adeo vexaret? ut eum usu brachij pdidisset
Nunc diuino amonitus est ut sepultura scilicet herici
accideret. Et postquam in oratione dei omnipotentis misericordiam per
bassim herici ibidem requiesceretis merita tuoraret.
Toto itaque corpore postquam orationibus incubuit. corde ma-
gis quam ore decantans cum propheta: adhesit pavimento
anima mea diuifica me secundum verbum tuum. Quia ergo filius
dei qui super terram gradibus manum arida hinc sanauit.
idem nunc sedens ad dexteram patris eodem mouato mi-
raculo pro merita dilecti sui herici suppliciter istum libe-
ravit. **S**anctus equum ab oratione surrexit. et deum pro-
ciatore in commoratione scilicet sui glorificauit.
Lamor proinde ad celum attollit? et cum debita gratia
in actione proinde glorie omnipotentis deo ab universis
assistentibus recitat. **H**oc ergo successoribus nostris in-
dicare curauimus. quod in diebus rogationum ad sepul-
chrum sancti herici ingressus videtur cognouimus.
Quidam et sacerdos cum populo sue parationis co-
missio. in diebus rogationum cruce cum populo et cari-
tis ad monasterium sancti petri et sancti georgii deferrebat.
cum quo quidam coarus alterius manu ductus veniebat.
Is cum ad sepulchrum confessoris prope venisset ex toto cor-
de suo secundum hericum rogauit. ut pro eius interuentu re-
stitueretur ei lumen orationum. **C**um autem pater et lacri-
mis pulsaret ad ostium prope confessoris. cunctis videlicet
et in laude prope actantibus reddidit et eis visus per
gratia omnipotentis. **E**t proinde in modum qui ad alterius
manu ductus cruce domini secutus fuerat. modo prope ma-
nibus cruce ferens cum laudibus dei populo domum necessarii ductu

p[ro]bit illud q[ui] d[omi]n[u]m s[an]ctis miracul[is] ce-
 lesti c[on]secratione et cert[is] fide cognit[is] est. Erat q[ui]da[m]
 lat[is]simus i[n] p[ar]te civitate oib[us] cognit[us] cui[us] inferora ora
 a labi[us] z infra q[ui]no p[ro]moria fuerit. adeo ut nec pe-
 dib[us] solo n[on] valer[et] s[ed] instrum[en]to cuida[m] rotulis q[ui]t[us]
 coaptato pedulus inher[er]ebat. su[us]q[ue] corp[us] mole ma-
 n[us] p[ro]p[ri]e p[er] possibilitate artificis volu[m]bat. De
 loculu[m] s[er]icis corp[us] frequ[en]s v[is]itare solebat. et
 p[er] t[er]ra[m] man[us] ad declaranda serm[on]u[m] sui merita tanta
 gratia est c[on]secutus; ut m[er]ita p[ro]moria vivifica-
 rent[ur]. ac deinde baculis v[er]is humero suppositis
 pedib[us] terra[m] t[er]get et excus m[er]et. Ad h[oc] etia[m]
 t[er]rib[us] c[on]tractis quida[m] qui adhuc i[n] carne sup[er]est i[n] eode[m]
 loco sanatus est; z naturale v[er]u[m] abulandi recept[us]
 p[ro]pter hec multa alia s[an]ctis argum[en]ta et ex-
 perim[en]ta i[n] eode[m] loco frequ[en]t[er] v[er]sa su[n]t; debiles
 curati ceri illuati. d[omi]nes ex obsess[is] corp[or]ib[us] v[er]sibi-
 lit[er] fugati. multi ex diu[er]s[is] infirmitatib[us] h[ic] fre-
 qu[en]tissime liberati su[n]t. d[omi]no testificante q[ui]a gloria
 i[n] celis sit quos tantis miraculo[rum] virtutibus
 i[n] terris chorustare q[ue]dit; ne apud ho[m]i]nes loco
 teneant[ur] h[um]ili. qui apud deum meru[n]t excelsi co-
 p[er]ant[ur]. Cu[m] u[er]o miraculo[rum] attestatioib[us] s[an]ctis
 q[ui]fessoris sui d[omi]no declararet. habebunges eade[m]
 p[ar]t[em] crebrescentib[us] signis cu[m] m[er]it[is] et h[ic] co-
 rardi regis ac p[ri]ncipi roma[m] adierit. et q[ui]
 mag[is] mirabilia deus p[er] q[ui]fessore[m] suu[m] op[er]aretur
 d[omi]no p[ro]p[ri]e eugenio z romane curie n[un]tiantur
 Et illi gaudetes x p[er] tanta fama s[an]cti henrici
 ceperu[n]t sollicitate ac diligent[er] c[on]ferre. q[ui]tin[us]

in cathalogo gferibetur scōru. qui virtutibz et sig-
nis pbaret? assumptz cē in rēnu celozū. Cui et
noīstanoī quidā cardinalis vobes noīe cepit behe-
ment^r obfiste^r et plecto tiorē dei i quibuscūqz
potuit nō vēcūdatz est pōcto gfessoz xpi dētra-
here. Sed diuā dōcō dērahente celesti verbere
repetēte cohercuit? et dū formā bī vni laceraret. po-
testas dei lūc oculozū eū pnuauit. At ille a deo paut
sus et hūilitatē certitatis molestia et reatus sui con-
scia. cepit torqueri? et qm̄ hac plaga i gfessozē p?
penāto meruisset. confiteri voce publica cepit. Et
mirū i modū quē prius detractionis dētrō lacera-
bat. hūc modo laudibus z pcomis dōp ad sydera
extollebat. Cōuersus itaqz ad pūam. celere gferē-
tius est indulgētia. et p itessione gfessoz xpi
dēmo illūiatz est ob cui⁹ cōfessione dōcōne iusto
di iudicio fuerat exccatuz. Cūi modo in loco babe-
bungeni vbi pcedit gfessoz xpi henricus tumu-
latus fuerat. tū de canoizatioe ei⁹ celebris fama
haberetur. vir quidā religiosus de signis q̄ p eū
fiebant cepit dubitare. et de pmutatione exequi-
mū que i annūersario eius celebrē fiebat int^r
semetipm̄ dolere. Qui mox oculozū taligine
adeo est plagatus? ut postea p cōfessozē xpi
sanatuz. q̄tū sanitas ei⁹ apud deū z apud ho-
mies posset in curatione nōis experiret? Et
mirandū est valde q̄ de scitate tanti viri aliqz
dubitare poterat cū gūfatiois scitate. castita-
tis itegritate. elūsmariū largitate. hūilitatis
custodia et oīa iusticie opa usqz in finē vite

sue cu summa deuotione seruauerit Sed sicut
 scriptu est: nemo propheta acceptus est in patria
 sua **S**ir ergo predictus grauatus defectu lu-
 minis q fugit ad patrocinia scorum. deprecas
 ut per eorum suffragia sanitas sibi restituere-
 retur oculorum **E**t cu ex dolore et labore et as-
 sidua ueniaru iuruatione fatigatus fuisset: la-
 fatu corpus somno reparauit **C**ui daemnti sco
 doolfgangus eo q cu familiare i orobis suis
 habuerit apparuit: et ait ei **O**ra confessore
 xpi heyricu et liberabit te: qz q ei scitanti de-
 rogasti. idcirco hec plaga reuoluitur super
 te. **P**ost hac uisione exprobratus ex conscia
 delicti sui intremuit et ad tuba confessoris xpi
 concito gradu et deuota mente peruenit: et
 prostratus terre a sancto heyrico uenia lacri-
 mis et pabus. suis excessibus postulauit
Qui statim exauditus et pristina sanitati
 restitutus gratia actioes deo et sco heyrico
 retulit: et magnalia dei que circa ipm deus
 fecerat religiosis uiris qui nobis retulerunt.
 ipse enarrauit **C**aveant igitur habitatores
 seculi domesticis dei et ciuibus scorum detrahere:
 qz uite est eos hic et i eternu perire. qui sco-
 rum bonis opibus salent obloqui et iudicare
Quauis em nuc tpa miraculoru non sint.
 signa em debentur no fidelibus sed infidelibus
 tamen cu aliqua nobis preter solitu cursu ~~et~~

ordines nature euenit. oī venatione aplecto
da sūt. quatin⁹ ⁊ ip̄e qui mirabilis ⁊ in factis
suis honorificetur. et nr̄a rarditas ad meliora q̄
tantis virtutib⁹ accedat. p̄esente dño nr̄o ih̄u
xpo qui cū deo p̄re ⁊ sp̄u sc̄o vnūt et r̄gnat ꝑ
infinita sc̄la seclorū amē ⁊

De Imperatoribus equivoce huius nominis Henricis

Henricus primus rex anno domini dicitur .xx. imperavit
 autem annis pluribus et hoc per almaniam unum
 nec ipse inter imperatores computatur quia non regnavit
 in italia nec fuit per papam coronatus
 Anno henrici patris otto filius eius uxorem duxit
 filiam eadmundi regis anglorum qui eadmundus
 volens latrone in mensa sua sedente eum occidit
 asinus est ab eodem latrone anno domini .xxx. filius
 fuit sancti eadmundi rex anglie decollatus a rege danorum
 anno domini .xxx. Henrico rege mortuo otto filius
 eius qui et otto primus in rege coronatus cepit autem
 anno domini .xxx. et imperavit annis .xxv. Anno octavo .xxv.
 domnus rone ecclesie proficit pontifex .xxv. Quo
 quidem anno otto primus obiit et vita eius Wido
 dus monachus descripsit quod est historia saxoni
 usque ad hunc annum descripsit mortuo primo ottonem
 otto secundus filius eius per annos imperavit cepit autem
 anno domini .xxx. Quo mortuo otto tertius filius
 sedis octavo cepit regnare anno domini .xxx. et .xx.
 annis regnavit Et isto mortuo henricus filius
 henrici ducis bavariae imperavit qui fuerat ge
 mitus ex henrico fratre primo otthonis imperatoris
 Et iste imperator dicitur henricus primus in cronica rone
 imperii sed henricus secundus rone nominis. Post
 istos tres otthones primo fuit institutum ut per
 officiales imperii imperator eligeretur et sequitur in v. s. b. g.

avogutimensis treuerensis coloniensis
Cuiuslibet imperij fit cancellarius horum
Et palatinus dapifer dux portitor ensis
archidio ppositus camere. pncerna bohemi
Hij statuunt dnm cunctis p secula simui

De reo henrico patore ex speculo historiali

baunice

Henricus dux galatias sibi annis quocunda
pncipu regni ungit i rege. a Volufo ma
gistro archiepo. at ipavit xxiij. Caput aut ipare
henricus huius nois secundus f. ipio pmi anno dmi 103.
mudi. s. an. dicit lxxi. Hic potiores regni
bella sibi gattare volentes celerit. deuit. et rges
gentium i interiori germania gmozates q. dicit.
Wimdi tributarios sibi facit. Anno henrici 2.
gherardus camatep eps & adboldus Voltrauer
tep eps magni i. ~~pato~~ ecclia & i palacio hntur
Anno 3. cometes horribili specie flamas huc
illuctz iactas in australi pte visus est. Anno
aut 4. famas & mortalitas p totu orbe ta gra
uiter iualuit. ut sepeliedoru tedio vni adhur
spm trahetes obrueret. cu motuis Anno vij.
eclipsis solis facta e diei hora 2. Gens vn
garoru hacten9 ydolatrie dedita hoc tpe ad
fide xpi conuertit. p gilla vel gilda sorore
ipatoris. q. mupta hugaroru regi ad hoc sua i
stancia rege adduxit. ut se & tota hugaroru
gente baptisari expetet. Quia in baptismo
teophanus est vocat9. cui9 merita p hugaria

multa miraculorum gloria commendat. Anno xbi.
 in fresonia theoderico hollandie comite filio an-
 mulphi hollandie debellante fresones in un-
 ducta sui patris ab eis occisi: godefridus dux lotho-
 ronie ad eos debellandum ab imperatore mittitur.
 Et ostento filio voce nescit: unde omnia fugite
 fugite: cunctis fugientibus a paucis fresonibus
 multi perimunt: dux vero captus. Anno xpi
 hinc imperator colonie natale domini celebrans
 humberthum archiepiscopum a se iuriose quondam cruce-
 tatum huius satisfactione placat. Cui retrospectus
 archiepiscopus prodixit se pro die morturum: et non
 multo post mortuus magnis cepit dare vin-
 tibus. **D**ominus ei in episcopatu successit: unde Gul-
 lermus. Colonia prius dicta est agrippa ab agrippa
 anno augusti: postea a franco qui ibi ipso allectus
 coloniatis civium romanorum eo deduxit. Colonia est
 dicta. In hac fuit quidam episcopus clarus religione: sed
 turpis aere. qui factus est episcopus hoc modo. Imperator
 dicitur le. beatus prope solus ad area silve venient:
 comitibus hac et illar disceptat. Ibi habebat etiam pro-
 pter ille agrestis deformis valde, et qui portum na-
 ture. Imperator se milite metum supplicat missa
 rogat: et ille ostendit se patrem. Imperator inter-
 cogitabat quare deus a quo formosa cuncta pro-
 cedunt. tam deformis hominem officio sacra sua si-
 net. Ventum est ad illum versum tractum. salute

qm̄ dñs ip̄e est deus In quibus verbis dñs dis-
cordaret puer pbr̄i. sacerdos gortatori voce vidit
q̄ ip̄atori cogitati. ip̄e fecit nos ⁊ nō ip̄i nos
Quo dicto repulsus ip̄ator ⁊ p̄phetici virū
existmas. iūtu fecit eū ep̄m

Homo dñi a. p̄b. heyrac⁹ ip̄ator. q̄ silentib⁹
sibi p̄ncipib⁹ sup̄ substitutioē i⁹m̄i designans
conradū v̄m̄ū regij generis et e⁹ regie liber-
tatis quippe q̄ nūq̄ se s̄m̄iterat alicui⁹ ser-
uituti mox̄. Hui⁹ v̄m̄a acclbold⁹ ep̄us v̄m̄/
traiect⁹ scribit

Heracus sc̄dis filij conradi bel p̄m̄ alios ge-
ner̄ ei⁹ cepit ip̄are ano dñi a. p̄. m̄di vero
v̄m̄ 3. et ip̄avit ams p̄b̄i ut d̄ t̄ p̄e lo historiali
libro 26. ca. 18. Hui⁹ t̄pe gherard⁹ ep̄s t̄ hu-
garia sup̄ bigū ligat⁹ de alij. note ~~p̄cipit~~
cursu p̄cipiti m̄ia corat⁹ e

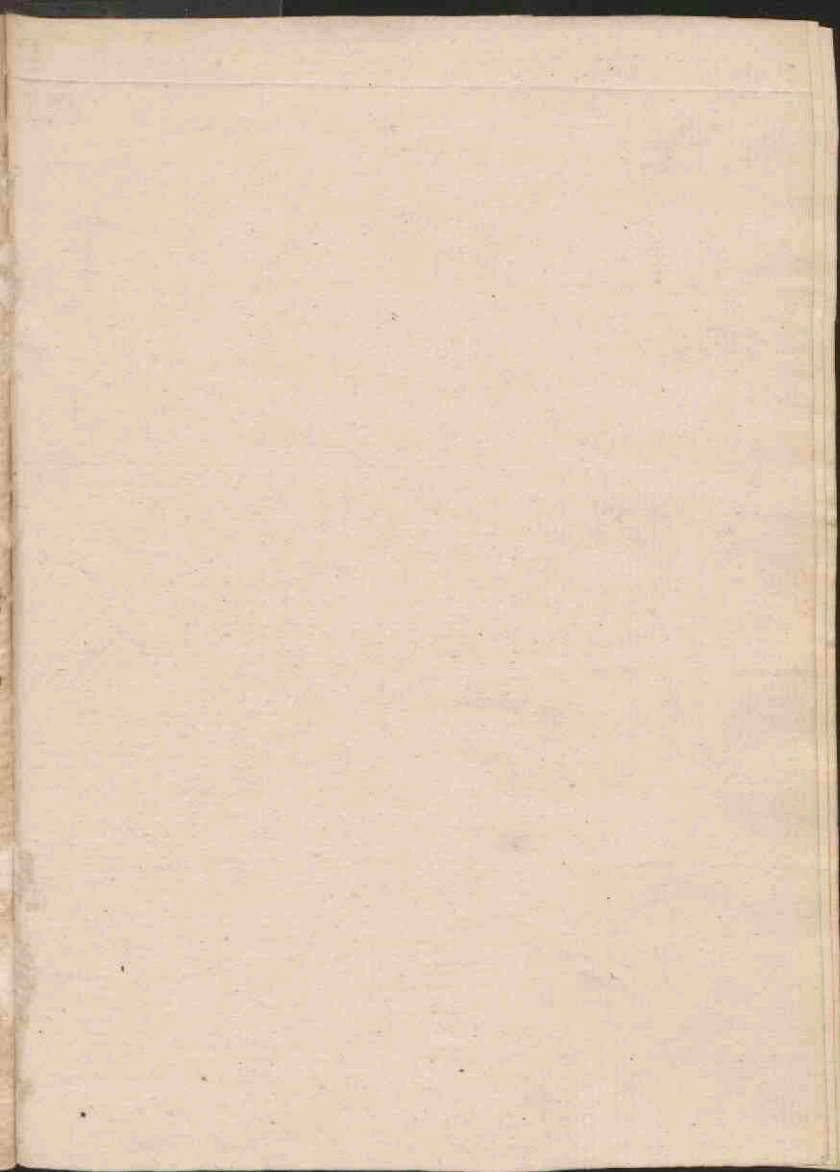
Heracus tertius ip̄avit ams p̄p̄. cepit aut̄
ano dñi a. 10. Hui⁹ t̄pe heyraci iūv̄abilis mul-
titudine gallitorū t̄ p̄sidiū terre sc̄a cruce signati
tepplicabili labore p̄ terra ⁊ tamē p̄ ḡstatio po-
litana v̄be trāseutes atrochia p̄uenēnt. Hui⁹
heyraci ḡgion⁹ septim⁹ antea hildebrad⁹ d̄m̄o ḡs̄ho
centū et d̄cē ep̄orū excolcauit q̄ romane eac̄ v̄m̄/
tate semē voluit. s̄ post ad papā v̄m̄is m̄dis
pedib⁹ sup̄ m̄iē ⁊ ḡtaciē plurib⁹ dieb⁹ sem̄s
v̄p̄ absolutionē ip̄etrauit De h̄o legi. ip̄atore.
eḡgia opa i p̄e lo h̄p̄i lib⁹ 26. ca. 19. Hui⁹ ḡp̄avit
sequēcia. si ip̄s assit nob̄ gra

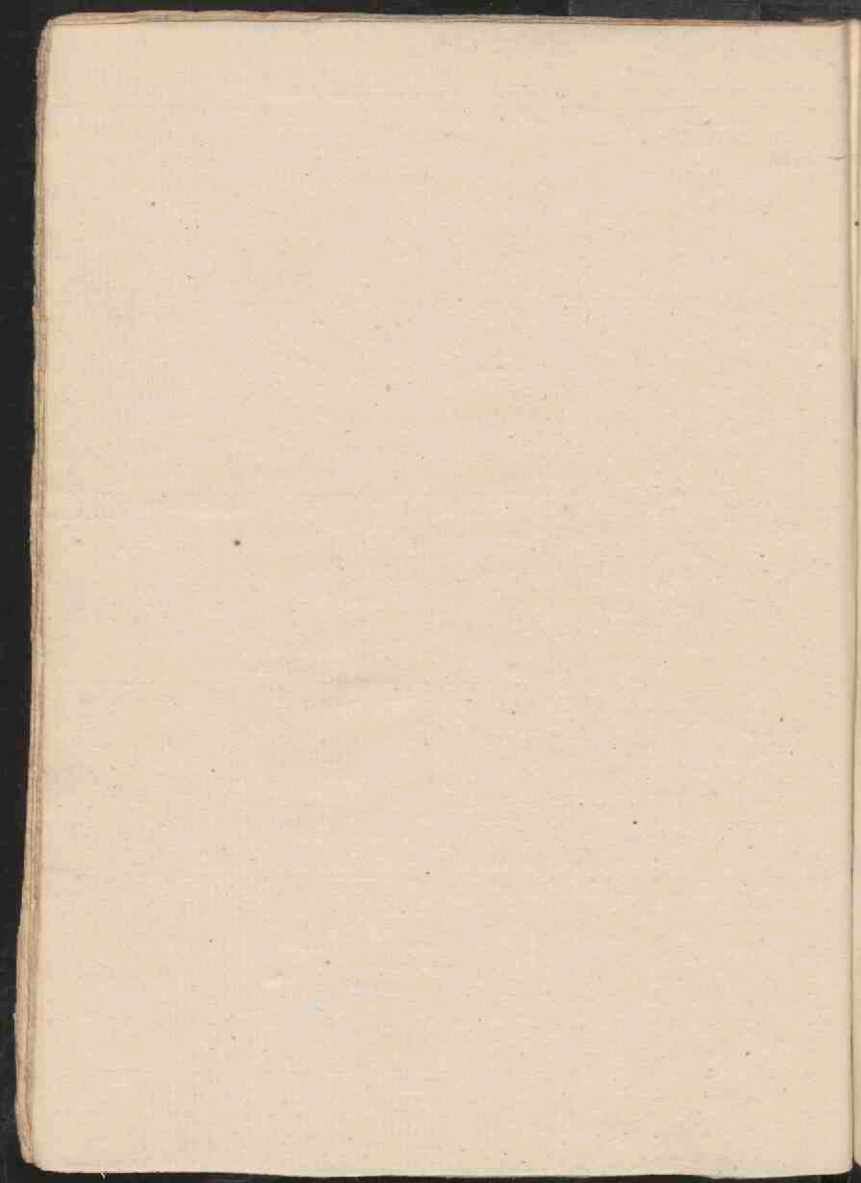
Heyricus quartus filius heyrici ipauit annis
 pbi. cepit aut anno dñi m. c. q. .
 imperio pzen sui capies in viculis mori fecit
 hic heyricus ad cor redies inuestitura epozu et
 alioz patoru p mulu z barulu pro qua cu
 paschali papa plurimu grederat. calixto pape
 libere resignauit. et gressit p omne ipauit i oibz
 cano condonata fieri alioz z regalia bñ pmi
 q p sua vel alia cu eam discordia alienata fuerat
 romane cito restituit. hic heyricus qz pzen sui
 de honestauerat. iusto dei iudicio dñi. sine herede
 decessisse. na neqz filiu neqz filia hñs defectus est

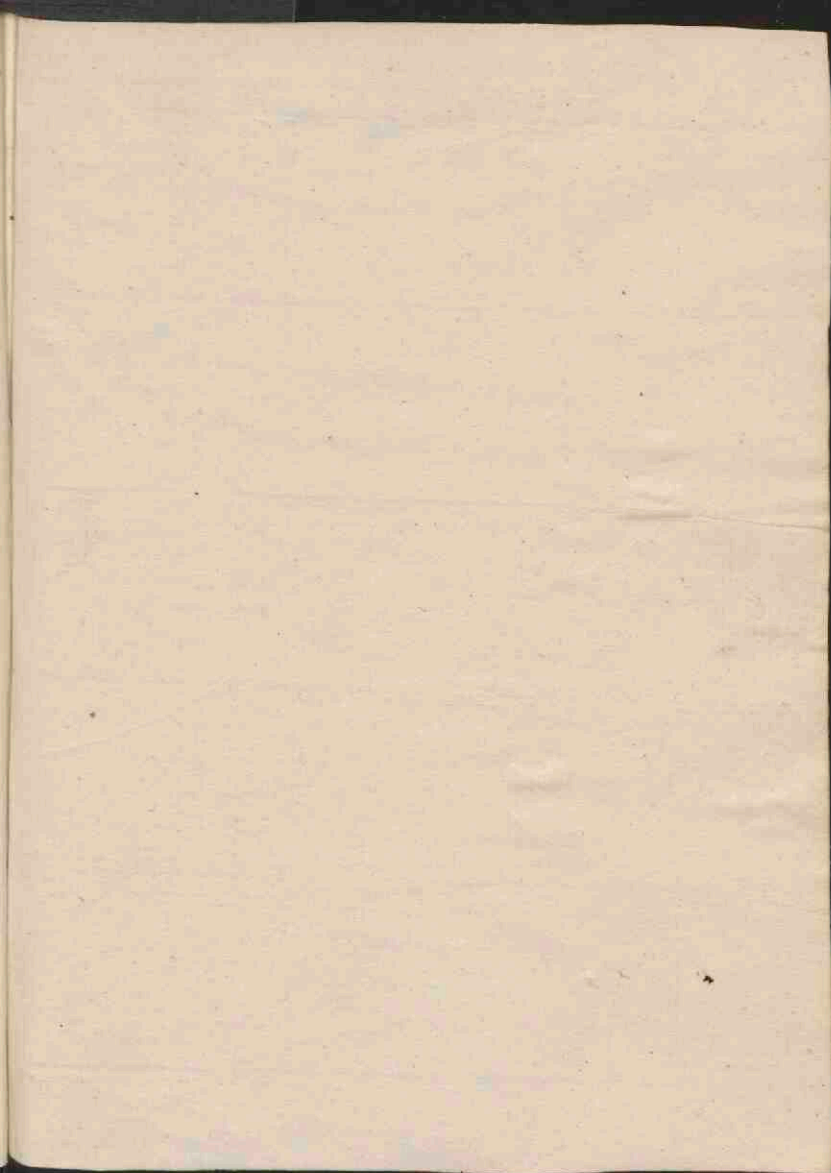
Heyricus quintus ipauit annis octo. cepit aute
 anno dñi m. c. pdom. hoc qz ut a plonibz tra
 dit. tartarozu dominu inuē habuit. hij ei sub
 montibz indie i regione dca tartara gstatuti sui
 dñm rege indie dauid noie filiu ihois pbi oia
 cetes ad depopulatione aliaru terraru pcesserut.
 hic heyricus quinqz ano pmo corone sue regni ci
 tile itrauit et cepit terra usqz neapoli et ob
 sedit ea p tres mēses. ubiqz exercitu ei tanta
 firmitas inuasit qz oēs fere mortui sut ita
 qz ipator cu paucis languis reuertetur.
 hic accepit qstacia filia regis ciuile z ano d. ipari.
 sui totu apulid regnu sibi subuigauit.

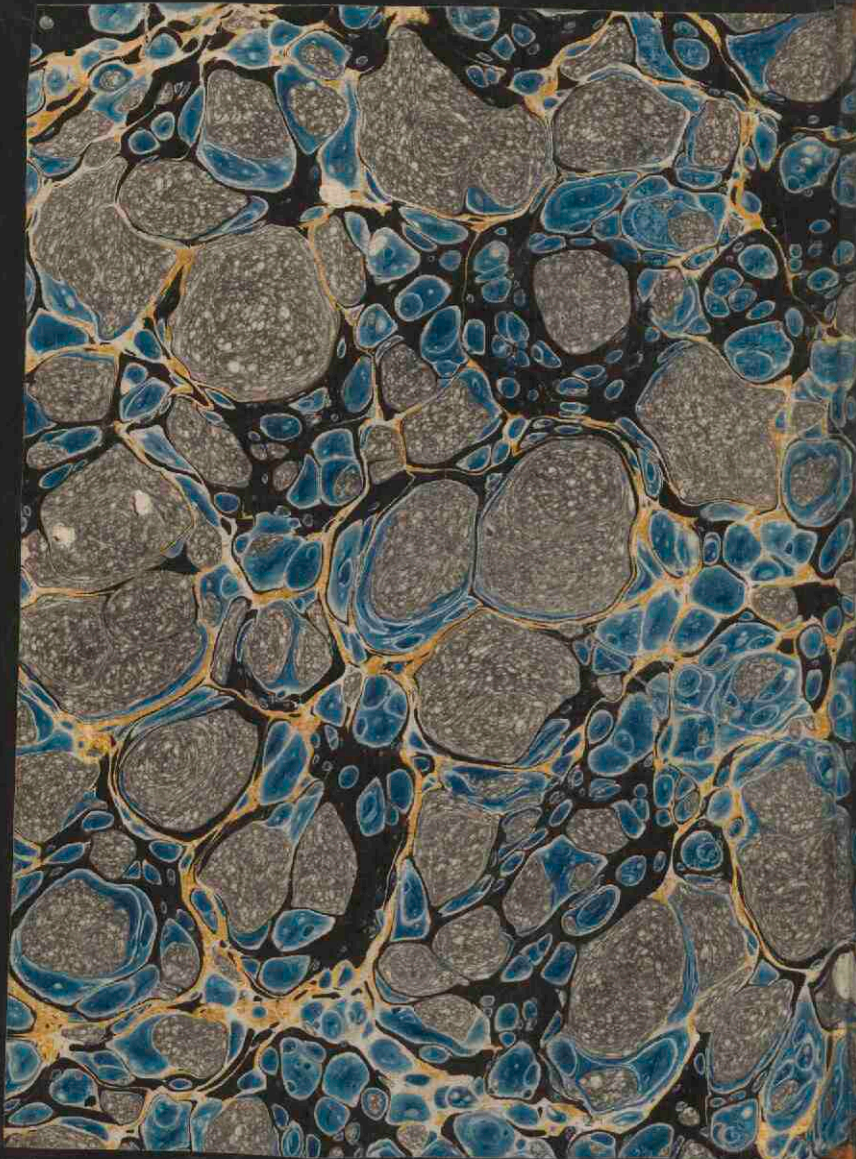
N. O.*

146.

5